

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

09 квітня 2020 р.

Київ

№ 236-р

Про результати розгляду
справи про державну допомогу

За результатами розгляду повідомлення про нову державну допомогу, надісланого листом Управління житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Рівненської міської ради за реєстраційним номером у базі даних 24635 (вх. № 682-ПДД від 19.11.2019), розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 20.01.2020 № 08/22-р розпочато розгляд справи про державну допомогу № 500-26.15/9-20-ДД для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції.

Антимонопольний комітет України, розглянувши справу № 500-26.15/9-20-ДД про державну допомогу та подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги про попередні результати розгляду справи № 500-26.15/9-20-ДД/158-спр від 25.03.2020,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (1) Управлінням житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Рівненської міської ради відповідно до пункту 2 розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано повідомлення про нову державну допомогу за реєстраційним номером у базі даних вх. № 605-ПДД від 22.10.2019 (далі – Повідомлення).
- (2) Антимонопольним комітетом України листом від 04.11.2019 № 500-29/08-14255 повідомлення було залишено без руху й надано тридцятиденний строк для усунення недоліків та надання додаткової інформації.
- (3) Листом за реєстраційним номером вх. № 682-ПДД від 19.11.2019 Управлінням житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Рівненської міської ради надано запитувану інформацію до Повідомлення (далі – Лист 1).
- (4) Повідомлення прийнято до розгляду 19.11.2019.

- (5) Листом за реєстраційним номером вх. № 5-01/14680 від 06.12.2019 Управлінням житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Рівненської міської ради надано додаткову інформацію до Повідомлення (далі – Лист 2).
- (6) Додатково листом № 1614-08 від 09.12.2019 Управлінням житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Рівненської міської ради надано інформацію до Повідомлення (далі – Лист 3).
- (7) Антимонопольним комітетом України (далі – Комітет) листом від 21.01.2020 № 500-29/08-1026 було надіслано розпорядження державного уповноваженого Комітету від 20.01.2020 № 08/22-р про початок розгляду справи № 500-26.15/9-20-ДД про державну допомогу для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції.
- (8) На офіційному вебпорталі Антимонопольного комітету України опубліковано інформацію про початок розгляду справи про державну допомогу із зверненням до всіх заінтересованих осіб щодо подання ними протягом 30 календарних днів вмотивованих заперечень та зауважень щодо надання державної допомоги та іншої інформації у зв'язку з розглядом справи про державну допомогу.
- (9) Комітетом листом від 03.03.2020 № 500-29/08-3169 було надіслано запит на надання додаткової інформації.
- (10) Листом від 04.03.2020 № 253-08 (вх. № 5-01/3283 від 12.03.2020) Надавач надав додаткову інформацію (далі – Лист 4).

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА

2.1. Надавач підтримки

- (11) Надавачем державної підтримки є Управління житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Рівненської міської ради (далі – Надавач) (33000, м. Рівне, вул. Шевченка, 45, ідентифікаційний код юридичної особи 26259965).

2.2. Отримувач підтримки

- (12) Рівненське шляхово-експлуатаційне управління автомобільних доріг (далі – РШЕУ автомобільних робіт, Підприємство, Отримувач) (33027, м. Рівне, вул. Д. Галицького, 25, ідентифікаційний код юридичної особи 13974620).
- (13) Відповідно до Статуту РШЕУ автомобільних робіт, затвердженого наказом управління житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Рівненської міської ради від 03.07.2019 № 314/01 (далі – Статут), Підприємство засновано на комунальній власності територіальної громади міста Рівного.
- (14) Засновником та власником Підприємства є територіальна громада міста Рівного в особі Рівненської міської ради згідно зі Статутом.

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (15) Метою (ціллю) підтримки є: виконання заходів, затверджених Програмою реформування та розвитку житлово-комунального господарства міста Рівного на 2020 –

2025 роки для забезпечення утримання в належному санітарному стані об'єктів благоустрою, підвищення надійності та ефективності функціонування систем життєзабезпечення міста Рівного.

2.4. Очікуваний результат

(16) Відшкодування витрат комунальних підприємств міста Рівного на виконання своєї статутної діяльності – забезпечення надання послуг із благоустрою та належного санітарного утримання територій міста Рівного. Оновлення застарілого фонду наявних основних засобів – автотранспортної техніки, машин та механізмів.

2.5. Форма підтримки

(17) Поточні трансферти та внески в статутні капітали.

(18) Фінансування спрямовується на:

- санітарне утримання вулично-дорожньої мережі міста;
- поточний ремонт та технічне обслуговування мереж зливової каналізації;
- утримання каналізаційно-насосної станції;
- встановлення та заміна дорожніх знаків;
- внески до статутного капіталу.

2.6. Обсяг підтримки

(19) Загальний обсяг підтримки – 1 063 200 000 грн, з них:

- 2020 рік – 124 650 000 грн;
- 2021 рік – 146 870 000 грн;
- 2022 рік – 166 090 000 грн;
- 2023 рік – 187 310 000 грн;
- 2024 рік – 208 530 000 грн;
- 2025 рік – 229 750 000 грн.

2.7. Підстава для надання підтримки

(20) Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закон України «Про благоустрій населених пунктів».

(21) Проект рішення Рівненської міської ради «Про затвердження Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства міста Рівного на 2020 – 2025 роки» (далі – Програма).

2.8. Тривалість підтримки

(22) З 01.01.2020 по 31.12.2025.

3. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

(23) Програму розроблено з метою підвищення ефективності та надійності функціонування житлово-комунальних систем життєзабезпечення населення, поліпшення якості житлово-комунальних послуг з одночасним зниженням нераціональних витрат. Місто Рівне займає площу 63 км². На цей час у місті Рівному нараховується 503 вулиці,

проспекти, бульвари, провулки, площі, майдани. Все інженерне обладнання міських шляхів та споруд на них, прибудинкові території, озеленення міста, територія приватної забудови потребують постійного й належного утримання, своєчасного проведення ремонтів, на що, у свою чергу, потрібні значні кошти.

(24) РШЕУ автомобільних доріг постійно утримує 442 вулиці довжиною 300,5 км площею 3,46 млн м², у тому числі 363,4 км тротуарів площею 1,12 млн м². Значна частина цих шляхів потребує реконструкцій, капітального та поточного ремонту.

(25) Для більш якісного та надійного проведення ремонтних робіт, обслуговування доріг необхідно проведення модернізації спеціалізованої дорожньої техніки, а саме: придбання 4 одиниць машин дорожніх комбінованих (із поливомийним, солерозкидальним обладнанням, щіткою та сніговим відвалом на шасі автомобіля МАЗ-5340С2), 2 одиниці причіпного механічного підмітального обладнання, один каток дорожній комбінований та один каток вібраційний, 6 одиниць мотокос та віброплиту, а також 2 одиниці каналопромивочних машин та 2 одиниці прибирально-підмітальних машин (з вакуумно-підмітальним обладнанням). Для зберігання протижелезних матеріалів планується будівництво сховища (типу ангар).

(26) Протяжність мережі зливової каналізації в місті становить 29,9 км. Наявна мережа потребує збільшення пропускної здатності на окремих ділянках та продовження робіт з її розширення до повного охоплення території міста.

(27) Відповідно до Статуту, засновником та власником РШЕУ автомобільних доріг є територіальна громада міста Рівного в особі Рівненської міської ради. До основних напрямів діяльності Підприємства, зокрема, входить:

- проведення поточного ремонту міських автомобільних робіт, майданів, мостів, шляхопроводів, мереж зливової каналізації, підземних переходів, підпірних стінок;
- забезпечення санітарного стану цих об'єктів і нормального руху автотранспорту на міських дорогах;
- виконання ремонтних робіт та послуг на замовлення населення та інших замовників, згідно з укладеними договорами, як із матеріалів замовника, так і з власних тощо.

(28) Рішенням Рівненської міської ради № 7 від 15.01.2019 РШЕУ автомобільних доріг було визнано одержувачем бюджетних коштів по КПКВК «Організація благоустрою населених пунктів» КЕКВ 2610 (утримання вулиць, проїздів та майданів) за такими критеріями:

№ п/п	Найменування критеріїв	Показники діяльності підприємства
1	Досвід роботи за відповідним профілем не менше двох років та наявність відповідної кваліфікації з урахуванням напряму чи заходу бюджетної програми	Підприємство працює на ринку надання послуг із благоустрою міста з листопада 1967 р.
2	Виробничий потенціал і відповідні показники виробничої	<i>У наявності:</i> - 70 од. техніки для виконання робіт із

	діяльності	<p>утримання доріг, у тому числі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - спеціальні автомобілі – 35 од.; - спеціальна тракторна техніка – 26 од.; - спеціальні автомобілі для перевезення робітників на об'єкт – 9 осіб; - спеціалісти з вищою освітою – 54 особи; - спеціалісти із середньою спеціальною освітою – 94 особи; - робітники із середньою освітою – 207 осіб. <p><i>Надано послуг:</i> з утримання вулиць: у 2016р. – 20122,4 тис. грн; у 2017р. – 45701,9 тис. грн; у 2018р. – 57039,7 тис. грн</p>
3	Наявність бездефіцитного фінансового плану на поточний 2019 р.	Фінансовим планом підприємства на 2019 р. заплановано прибуток у сумі 270,0 тис. грн.
4	Незбиткова діяльність одержувача	Очікуваний прибуток підприємства: за 2018 р. – 320,0 тис. грн
5	Відсутність простроченої заборгованості за наданими банками кредитами	Згідно з довідкою АТ «УкрСиббанк», на обслуговуванні якого знаходиться підприємство, прострочена заборгованість за кредитами відсутня
6	Співвідношення вартості робіт, послуг та їх якості	Вартість послуг з утримання вулиць визначається на підставі економічно-обґрунтованих витрат
7	Застосування договірних умов	Надання послуг з утримання вулиць проводиться на підставі договору
8	Одержувачем в установленому порядку відкрито рахунок в органах Державної казначейської служби України в м. Рівне	Рахунок в управлінні Державної казначейської служби України в м. Рівне відкритий
9	Одержувача не визнано в установленому порядку банкрутом, не порушено справу про банкрутство і він не перебуває в стані ліквідації	В єдиному реєстрі підприємств, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство, відсутня інформація про РШЕУ автодоріг

(29) Перелік заходів Програми, які буде здійснювати РШЕУ автомобільних доріг за рахунок коштів державної підтримки з 01.01.2020 по 31.12.2025, охоплює:

№ п\п	Зміст заходу	Всього, тис. грн
		01.01.2020 - 31.12.2025
1	Санітарне утримання вулиць, проїздів і майданів: ручне прибирання (підмітання); ручне та механізоване чищення, огортання, навантаження та вивезення ґрунтових наносів, снігу;	900 000,0

	<p>миття вулиць; механізоване чищення від снігу, посипання протижелезними матеріалами; механізоване підмітання вакуумними підмітально-прибиральними машинами; механізоване та ручне чищення мереж та колодязів зливової каналізації;</p> <p>покіс трав і бур'янів на узбіччях доріг</p>	
	<p><i>Витрати, які здійснює Підприємство самостійно, на заробітну плату, комунальні послуги та інші операційні видатки.</i></p>	плановий розмір 684 500,00
	<p><i>Витрати, які здійснюються відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» через систему «ProZorro», на придбання матеріалів, оплату послуг</i></p>	плановий розмір 215 500,00
2	Поточний ремонт та технічне обслуговування мереж зливової каналізації	15 000,0
	<p><i>Витрати, які здійснює Підприємство самостійно, спрямовуються на поточний ремонт та технічне обслуговування.</i></p>	плановий розмір 11000,00
	<p><i>Витрати, які здійснюються відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» через систему «ProZorro», спрямовуються на гідродинамічну промивку</i></p>	плановий розмір 4 000,00
3	Утримання каналізаційно-насосної станції	1 200,0
	<p><i>Витрати, які здійснює Підприємство самостійно відповідно до статутних завдань</i></p>	
4	Встановлення та заміна дорожніх знаків	9 000,0
	<p><i>Витрати, які здійснює Підприємство самостійно, спрямовуються на встановлення і заміну дорожніх знаків.</i></p>	плановий розмір 3000,00
	<p><i>Витрати, які здійснюються відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» через систему «ProZorro», і спрямовуються на закупівлю знаків та стійок</i></p>	плановий розмір 6 000,00
5	Внески до статутного капіталу	138 000,0
	<p><i>Витрати, які здійснюються відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» через систему «ProZorro», спрямовуються на закупівлю техніки, матеріалів:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - навантажувач універсальний – 6 шт.; - трактор зі снігоочисним відвалом та щіткою – 6 шт.; - причіп тракторний – 6 шт.; - машина дорожня комбінована з піскорозкидальним, поливомийним та плужнощіточним обладнанням – 10 шт.; 	

	<ul style="list-style-type: none"> - автомобіль – пилосмок (типу Джонстон) – 4 шт.; - комунальний пилосмок – 4 шт.; - автогрейдер – 2 шт.; - каток вібраційний – 1 шт.; - машина каналопромивочна – 1 шт.; - мінітрактор тротуарний – 10 шт.; - мотокоси – 20 шт.; - мийки – 4 шт.; - будівництво та реконструкція ангарів для зберігання та обслуговування транспорту та механізмів 	
	РАЗОМ	1 063 200,0

- (30) Тобто, витрати в розмірі 363 500,00 грн, що спрямовуються на закупівлю товарів / послуг для виконання заходів Програми, Підприємство здійснює відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» через систему «ProZorro».
- (31) Витрати в розмірі 699 700,00 грн, що спрямовуються на виконання заходів Програми щодо санітарного утримання вулиць та доріг міста, Підприємство здійснює самостійно без залучення третіх сторін.
- (32) Відповідно до інформації від Надавача, послуги, на які надається державна підтримка, надаються безкоштовно мешканцям міста. Державна підтримка не буде використовуватись при здійсненні Підприємством платної діяльності.
- (33) При цьому відсоткове співвідношення обсягу діяльності Підприємства на платній основі до загального обсягу становить 20,7 %. Підприємство надає такі послуги на платній основі: оренда, виготовлення асфальтобетонної суміші, послуги автотранспорту (навантаження та перевезення вантажів – використовуються автомобілі МАЗи, ЗіЛи, автонавантажувачі). Доходи від здійснення платної діяльності спрямовуються на оплату праці, матеріали, пально-мастильні матеріали, ремонт основних засобів.
- (34) Відповідно до Листа 1, техніка, інвентар, обладнання та інші матеріали, які будуть закуплені за рахунок коштів державної підтримки, використовуватимуться виключно для надання послуг санітарного утримання вулиць та доріг міста і не будуть використовуватись для здійснення платної діяльності. До того ж Отримувач забезпечує ведення окремого бухгалтерського обліку за кожним видом діяльності.
- (35) Протягом останніх років до Надавача не надходило звернень від інших суб'єктів господарювання (будь-якої форми власності) про наміри чи можливість здійснювати вищезазначені заходи щодо повного санітарного утримання вулиць та доріг міста Рівного, на які буде спрямовано місцеві ресурси.
- (36) Для підтвердження факту відсутності таких підприємств у відповідь на запит Комітету від 03.03.2020 № 500-29/08-3169 Надавач провів відповідну комунікацію із суб'єктами господарювання з основним КВЕД «81.29. Інші види діяльності з прибирання», що є аналогічним до КВЕД РШЕУ автомобільних доріг. За інформацією з Листа 4, проведена комунікація підтвердила, що інші суб'єкти господарювання за аналогічним видом діяльності не мають наміру та можливості надавати послуги благоустрою щодо повного санітарного утримання вулиць та доріг міста Рівного (копії відповідних листів надані Комітету).

- (37) Підприємство розраховує витрати на технологічні потреби щодо санітарного утримання вулиць та доріг міста Рівного на основі таких нормативно-правових актів:
- Порядок проведення ремонту та утримання об'єктів благоустрою населених пунктів № 154 від 29.03.2004, затверджений Державним комітетом України з питань житлово-комунального господарства України;
 - Технічні правила ремонту і утримання міських вулиць та доріг КТМ 204 України 010-94, затверджені Держжитлокомунгоспом України 27.12.1994;
 - Зміни до Технічних правил ремонту і утримання вулиць та доріг населених пунктів», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України № 336 від 20.12.2017;
 - наказ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України № 76 від 05.07.2007 «Про затвердження Ресурсних елементних кошторисних норм утримання об'єктів вулично-дорожньої мережі населених пунктів».

(38) При визначенні розміру державної підтримки враховуються виключно витрати Підприємства при виконанні послуг із санітарного утримання вулиць та доріг міста без отримання прибутку.

(39) У рамках здійснення контролю за використанням коштів державної підтримки Отримувач надає органу контролю (Управління житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Рівненської міської ради) акти наданих послуг для перевірки, погодження та подальшої оплати. У цих актах відображається повне використання матеріалів та трудових ресурсів, на які надається державна підтримка.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

4.1. Ознаки державної допомоги

(40) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

(41) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:

- підтримка надається суб'єкту господарювання;
- державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
- підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

(42) Згідно з частиною першою статті 3 Закону дія цього Закону поширюється на будь-яку підтримку суб'єктів господарювання надавачами державної допомоги за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів для виробництва товарів або провадження окремих видів господарської діяльності.

(43) Відповідно до частини другої статті 1 Закону терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

4.2. Державна допомога у сфері благоустрою

(44) Відповідно до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад та їх виконавчих органів у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:

- затвердження місцевих програм та заходів із благоустрою населених пунктів;
- затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
- створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб);
- забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів із благоустрою населених пунктів.

(45) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить організація благоустрою населених пунктів.

(46) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращання її естетичного вигляду.

(47) Відповідно до частини першої статті 28¹ Закону України «Про благоустрій населених пунктів» власники або балансоутримувачі об'єктів благоустрою вулично-дорожньої мережі населених пунктів забезпечують її утримання відповідно до Правил утримання вулично-дорожньої мережі населених пунктів та технічних засобів регулювання дорожнього руху, які затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

(48) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:

- органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
- підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
- орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган державної влади та

орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.

- (49) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.
- (50) Відповідно до статті 22 Бюджетного кодексу України: для здійснення програм та заходів, які реалізуються за рахунок коштів бюджету, бюджетні асигнування надаються розпорядникам бюджетних коштів. За обсягом наданих прав розпорядники бюджетних коштів поділяються на головних розпорядників бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня.
- (51) Головні розпорядники коштів місцевих бюджетів визначаються рішенням про місцевий бюджет відповідно до пунктів 2 і 3 частини другої статті 22 Бюджетного кодексу України.

5. ВИЗНАЧЕННЯ НАЛЕЖНОСТІ ЗАХОДУ ПІДТРИМКИ ДО ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

5.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (52) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання - юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.
- (53) Частиною першою статті 3 Господарського кодексу України визначено, що під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (54) Відповідно до статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою комунальної власності.
- (55) Відповідно до Статуту РШЕУ автомобільних доріг Підприємство створено з метою задоволення суспільних потреб в його продукції, роботах, послугах та реалізації на основі отриманих прибутків соціальних та економічних інтересів членів трудового колективу й інтересів власника майна Підприємства.
- (56) Крім цього, відповідно до Статуту Отримувача основними видами діяльності Підприємства є, зокрема, проведення поточного ремонту міських автомобільних доріг, майданів, мостів, шляхопроводів, мереж зливної каналізації, підземних переходів, підпірних стінок, забезпечення санітарного стану цих об'єктів і нормального руху автотранспорту на міських дорогах тощо.

(57) З огляду на вищезазначене, РШЕУ автомобільних доріг є **суб'єктом господарювання** у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

5.2. Надання підтримки за рахунок ресурсів держави

(58) Відповідно до Повідомлення, підтримка РШЕУ автомобільних доріг у формі поточних трансфертів та внесків у статутний капітал надаватиметься за рахунок місцевих ресурсів (бюджет міста Рівного).

(59) Пунктом 4 частини першої статті 1 Закону встановлено, що місцеві ресурси - рухоме і нерухоме майно, кошти місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, об'єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад, майно, що належить Автономній Республіці Крим, управління яким здійснює Рада міністрів Автономної Республіки Крим.

(60) Отже, підтримка РШЕУ автомобільних доріг у формі поточних трансфертів та внесків у статутний капітал за рахунок коштів місцевого бюджету міста Рівного є **місцевими ресурсами** у значенні Закону.

5.3. Створення переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

(61) Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЄС), зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.

(62) Згідно з пунктом 66 Повідомлення Комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС (далі – Повідомлення Комісії ЄС) перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави. При цьому будь-яка компенсація витрат, пов'язаних із виконанням нормативних обов'язків, передбачає надання переваги (пункт 69 зазначеного Повідомлення).

(63) Відповідно до пункту 97 Повідомлення Комісії ЄС у разі, якщо операція проводилась із застосуванням процедури торгів або на рівних умовах, це є прямим і конкретним доказом її відповідності ринковим умовам.

(64) При цьому процедура торгів має бути конкурентною, щоб усі зацікавлені учасники, які відповідають умовам, могли взяти участь у процесі, прозорою, щоб усі зацікавлені учасники мали право на отримання належної інформації на кожному етапі процедури торгів, та недискримінаційною.

(65) Під час закупівлі інвентарю, обладнання, матеріалів та послуг, а також при здійсненні іншого фінансування на користь Отримувача, яке в подальшому надаватиметься підрядним організаціям, що обиратимуться за допомогою системи публічних

закупівель «ProZorro», виключається створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

- (66) За інформацією від Надавача, витрати в розмірі 363 500,00 тис. грн, що спрямовуються на закупівлю товарів / послуг для виконання заходів Програми, я Підприємство здійснює відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» через систему «ProZorro».
- (67) Проте витрати в розмірі 699 700,00 тис. грн, що спрямовуються на виконання заходів Програми щодо санітарного утримання вулиць та доріг міста, Підприємство здійснює самостійно без застосування конкурентної процедури.
- (68) Тобто, фінансування витрат на закупівлю товарів та послуг у розмірі 363 500,00 тис. грн для виконання заходів Програми, які надають інші суб'єкти господарювання на замовлення Отримувача через систему «ProZorro» відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі», з метою подальшого забезпечення безкоштовних послуг для населення, виключає отримання Підприємством економічної вигоди та не створює переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (69) При цьому, як зазначає Надавач, державна підтримка не буде використовуватись під час здійснення Підприємством платної діяльності. Відповідно до Листа 1, техніка, інвентар, обладнання та інші матеріали, які будуть закуплені за рахунок коштів державної підтримки, використовуватимуться виключно для надання послуг санітарного утримання вулиць та доріг міста і не будуть використовуватися для здійснення платної діяльності.
- (70) Разом із цим у частині покриття витрат на здійснення основної діяльності із санітарного утримання вулиць та доріг міста не можна стверджувати, що надана Отримувачу економічна вигода у вигляді покриття витрат на здійснення основної діяльності була б доступною для нього за звичайних ринкових умов, без втручання держави, оскільки Отримувача не було обрано на умовах конкурентної процедури.
- (71) Надавачем не надано достатніх доказів того, що державна підтримка на покриття витрат Підприємства зі здійснення основної діяльності визначена на мінімально можливому рівні, тобто що за звичайних ринкових умов, зокрема під час вибору Отримувача за конкурентною процедурою, витрати місцевого бюджету не були б меншими за ті, які мають бути використані для забезпечення діяльності Отримувача.
- (72) Відповідно до Повідомлення, розрахунок сум державної підтримки здійснений виходячи з потреби Підприємства для повного забезпечення діяльності з утримання вулично-дорожньої мережі – потреби в оплаті праці, сплаті податків та комунальних послуг, придбання матеріалів та оплаті послуг й оновлення машин і механізмів (через внески в статутний капітал), задіяних у санітарному утриманні.
- (73) За інформацією від Надавача, РШЕУ автомобільних доріг самостійно проводить обрахунок витрат на технологічні потреби щодо санітарного утримання вулиць та доріг міста згідно з чинним законодавством України.
- (74) Тобто, не підтверджено, що розмір державної підтримки відповідає витратам, які є типовими для суб'єкта господарювання, який зміг би надавати такі послуги за звичайних ринкових умов.

(75) Отже, державна підтримка, що призначається для РШЕУ автомобільних доріг у частині покриття витрат на здійснення основної діяльності із санітарного утримання вулиць та доріг міста, **не виключає створення переваг** для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

5.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

(76) Для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.

(77) Відповідно до пункту 187 Повідомлення Комісії ЄС щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС, на практиці вважається, що спотворення конкуренції у значенні статті 107(1) Договору існує тоді, коли держава надає фінансові переваги суб'єкту господарювання в лібералізованому секторі, де існує або може існувати конкуренція. При цьому до уваги береться, чи інші суб'єкти господарювання мають намір та можливість надавати послуги на такому ринку.

(78) Послуги, на які спрямовується державна підтримка, надаються безкоштовно для населення, а інші суб'єкти господарювання за аналогічним видом діяльності не мають наміру та можливості надавати послуги благоустрою щодо повного санітарного утримання вулиць та доріг міста Рівного (відповідні підтвердження надані Комітету). Кошти державної підтримки, а також техніка, інвентар, обладнання та інші матеріали, які будуть закуплені за рахунок коштів державної підтримки, не будуть використовуватися для здійснення платної діяльності. Отримувач забезпечує ведення окремого бухгалтерського обліку за кожним видом діяльності, що запобігає витрачання коштів місцевих ресурсів при здійсненні Підприємством платної діяльності.

(79) Отже, фінансування діяльності РШЕУ автомобільних доріг, що спрямовується на послуги у сфері благоустрою, які є **безкоштовними для населення, не реалізуються на ринку**, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», **не беруть участі в господарському обороті, не загрожуватиме спотворенням економічної конкуренції**.

5.5. Віднесення повідомленої фінансової підтримки до державної допомоги

(80) Враховуючи наведене, фінансування, яке надає Управління житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Рівненської міської ради відповідно до проекту рішення Рівненської міської ради «Про затвердження Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства міста Рівного на 2020 – 2025 роки» у формі поточних трансфертів та внесків у статутний капітал із метою виконання заходів із благоустрою щодо санітарного утримання вулиць та доріг міста, обсягом 1 063 200 000 грн на період з 01.01.2020 по 31.12.2025, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

6. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (81) Отже, підтримка (фінансування), яку надає Управління житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Рівненської міської ради відповідно до проєкту рішення Рівненської міської ради «Про затвердження Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства міста Рівного на 2020 – 2025 роки» у формі поточних трансфертів та внесків у статутний капітал із метою виконання заходів із благоустрою щодо санітарного утримання вулиць та доріг міста, обсягом 1 063 200 000 грн на період з 01.01.2020 по 31.12.2025, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (82) Зазначена оцінка була здійснена з урахуванням того, що РШЕУ автомобільних доріг було створено відповідно до статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», якою передбачено право органів місцевого самоврядування утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності.
- (83) Послуги, на які спрямовується державна підтримка, є послугами у сфері благоустрою та надаються безкоштовно для населення. Отримувач забезпечує ведення окремого бухгалтерського обліку за кожним видом діяльності, що запобігає витрачання коштів місцевих ресурсів під час здійснення Підприємством платної діяльності.
- (84) Разом із тим слід зазначити, що:
- фінансування відповідно до проєкту рішення Рівненської міської ради «Про затвердження Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства міста Рівного на 2020 – 2025 роки» повинно спрямовуватися виключно на заходи, що визначені проєктом Програми, які здійснюються безкоштовно для населення міста, та в жодному разі не може використовуватися на інші види діяльності, у тому числі на платній основі для населення;
 - використання коштів підтримки РШЕУ автомобільних доріг на здійснення підприємницької діяльності може містити ознаки державної допомоги;
 - Надавач підтримки має забезпечити постійний контроль за обліком доходів, витрат та видатків за видами діяльності та за джерелами фінансування отримувача підтримки окремо в розрізі синтетичних та аналітичних рахунків.
- (85) Листом Комітету від 26.03.2020 № 500-115/08-4449 було надіслано копію подання з попередніми висновками № 500-26.15/9-20-ДД/158-спр від 25.03.2020 Управлінню житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Рівненської міської ради.
- (86) На подання з попередніми висновками Управління житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Рівненської міської ради листом від 30.03.2020 № 323-08 (вх. № 5-01/4137 від 31.03.2020) повідомило про відсутність заперечень чи зауважень.
- (87) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки використовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 11 Закону України «Про державну

допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 8 розділу VI Порядку розгляду справ про державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 12 квітня 2016 року № 8-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 травня 2016 року за № 686/28816, та Порядком повернення незаконної державної допомоги, недопустимої для конкуренції, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 4 липня 2017 року № 468, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка, яку надає Управління житлово-комунального господарства Виконавчого комітету Рівненської міської ради комунальному підприємству «Рівненське шляхово-експлуатаційне управління автомобільних доріг» відповідно до проекту рішення Рівненської міської ради «Про затвердження Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства міста Рівного на 2020 – 2025 роки» у формі поточних трансфертів та внесків у статутний капітал з метою виконання заходів із благоустрою щодо санітарного утримання вулиць та доріг міста, обсягом 1 063 200 000 гривень на період із 01.01.2020 по 31.12.2025, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю.ТЕРЕНТЬЄВ